

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15014738	CPI Plurilingüe dos Dices	Rois	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Proxecto competencial	6º Pri.	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	6
4.2. Materiais e recursos didácticos	7
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	7
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	8
6. Medidas de atención á diversidade	9
7.1. Concreción dos elementos transversais	9
7.2. Actividades complementarias	10
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	10
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	11
9. Outros apartados	11

1. Introducción

Esta programación didáctica para a área de Proxecto competencial va dirixida ao 6º curso de Educación Primaria. Ademais, este curso inicial é de relevancia, xa que nel se reforzará a aprendizaxe de habilidades instrumentais básicas como a lectura, a escritura, a resolución de problemas, tan necesarias para poder desenvolverse na vida cotiá e esa será a base para futuras aprendizaxes.

Estamos nun concello de tamaño pequeno con relación á poboación, e con moita dispersión. O CPI dos Dices atópase no lugar de Os Dices, no Concello de Rois. Este centro está enmarcado nun contorno esencialmente rural, o alumnado vive, maioritariamente, en núcleos de poboación moi pequenos e dispersos ao longo do Concello. As principais vilas da contorna son Padrón, Noia e Santiago. A dispersión condiciona o feito de que, en moitos casos, as únicas manifestacións culturais ás que ten acceso o alumnado son aquelas que se organizan ou promoven dende o propio centro escolar. Os recursos económicos das familias da contorna proceden, en xeral, de traballos derivados do campo (agricultura e gandería), ou do traballo nunha das industrias da zona. O nivel económico das familias pode catalogarse como medio.

En canto a lingua empregada na aula, o alumnado emprega a lingua en calquera das súas clases no propio centro educativo, tanto para entender as normas e explicacións do profesorado e poder ser participe con el no proceso educativo. Desta forma, organizamos esta área en 6 bloques que definen os obxectivos e os contidos básicos:

- A lingua e os seus falantes./ Comunicación oral/ Comunicación escrita./ Alfabetización mediática e informacional /Educación literaria/ Reflexión sobre a lingua e os seus usos no marco de propostas de produción e comprensión de textos orais, escritos ou multimodais.

O centro educativo presenta un horario de xornada continua, de 9:00 a 14:00, e aporta a posibilidade de servizos de comedor e de transporte escolar. Con respecto a atención a familias o día asignado é o martes, de 16:00 a 17:00 h.

Tamén contamos con diversos espazos como biblioteca incluída en PLAMBE, ou un espazo para representacións teatrais. Neste centro contamos con EDIXGAL, e por tanto, cos recursos vinculados a este modelo. Esta programación desenvolverase nun centro no que hai matriculados arredor de 290 alumnos e alumnas e que conta con unha ou dous unidades dependendo do nivel. O grupo de 6º conta cun total de 17 alumnos e alumnas.

En canto o traballo do noso alumnado, os portátiles serán as ferramentas a través das editoriais aportadas polo servizo así como a configuración por parte do profesorado complementados con cadernos de traballo e libros que serán fundamentais para o desenvolvemento das nosas tarefas e actividades.

Esta programación didáctica para a área de Proxecto Competencial é de especial relevancia, xa que nel se reforzará a aprendizaxe de habilidades instrumentais básicas como a lectura, a escritura, tan necesarias para poder desenvolverse na vida cotiá. e esa será a base para futuras aprendizaxes e presentando como elemento esencial a comunicación.

Isto permite que as persoas desenvolvan unha vida normal, que poidan interactuar adecuadamente.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Concretar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Coñecemos a nosa vila.	Detección de necesidades na vila para poder facer unha proposta cidadá.	30	12	X		
2	Do concello a Europa.	Coñecemento de institucións, funcionamento electoral e participación cidadá.	40	13		X	
3	Vota pola nosa proposta!	Presentación da proposta ao concello.	30	10			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Coñecemos a nosa vila.	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Recoñecer a importancia da participación cidadá.	TI	100
CA1.2 - Valorar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Seleccionar recursos e materiais para as distintas fases do proxecto.		
CA1.3 - Identificar e seleccionar a información que se precisa.	Identificar, seleccionar e analizar a información necesaria para a realización do proxecto.		
CA1.4 - Realizar, de xeito guiado, a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Temporalizar as distintas fases do proxecto.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Solventar incidencias que poidan xurdir.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procura e selección de información relacionada cos proxectos.
- Planificación: secuenciación e temporalización.

UD	Título da UD	Duración
2	Do concello a Europa.	13

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Executar as actuacións planificadas.	TI	100
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Aplicar os coñecementos axeitados.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Empregar recursos e materiais necesarios.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Resolver as incidencias xurdidas.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Valorar os resultados logrados.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
3	Vota pola nosa proposta!	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Presentar as distintas propostas.	TI	100
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica axeitadas.		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Potenciar as emocións positivas na exposición.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Empregar recursos dixitais na presentación do proxecto.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Nesta programación a área de Proxecto competencial ten un carácter esencialmente instrumental. É fundamental e indispensable para comunicación, de transmisión de coñecementos, e por tal motivo ten un carácter esencialmente social.

Desta forma defínense unhas liñas metodolóxicas que favorezan o progreso do alumnado no sexto curso:

- Partir do nivel de desenvolvemento psicoevolutivo do alumno: coñecendo o seu nivel de desenvolvemento cognitivo, motor e afectivo-social (Piaget).
- Partir do nivel de coñecemento: Zona de Desenvolvemento Próximo (Vygotsky).
- Asegurar a construción de aprendizaxes significativas: vínculos entre os novos contidos e os que xa existen (Ausubel). As propostas terán unha vinculación directa co alumnado de forma que sexa para eles algo vinculado coa súa realidade. É dicir, unha progresividade de todo o aprendido en cada momento vai enriquecer o xa adquirido anteriormente
- Potenciar a autonomía do alumno na súa aprendizaxe: aprender a aprender, dotándoo das estratexias necesarias.
- Potenciar a actividade-interactividade por parte do alumno: relacións entre os novos contidos e os esquemas existentes (manipulativos, sensoriais).

- Potenciar as comunicacións interpersoais: socialización. O deseño de tarefas en grupo require comunicación entre iguais, escoita de ideas, aprendizaxe de normas de convivencia, etc que potencian o desenvolvemento da linguaxe
- Partindo da diversidade da aula: individualización.
- Perspectiva global: desenvolvemento espiral e globalización.
- Carácter lúdico das actividades de ensino-aprendizaxe: xogos, materiais e novas tecnoloxías. Un entorno multimedia no que a linguaxe está presente en distintos formatos: directo, a través de material impreso, a través de medios electrónicos visuais e sonoros.
- Metodoloxías de investigación: parten de problemas concretos e teñen carácter de descubrimento a través da interacción.
- A metodoloxía será activa e participativa xa que o alumnado aprende facendo e sendo protagonista activo da súa propia aprendizaxe, a partir das pautas do seu profesor (busca de información, agrupamentos flexibles, traballo individual, esforzo persoal).
- Teremos en conta a individualización, xa que cada alumno é diferente dos demais, ten un ritmo de aprendizaxe e asimilación, todo incide na súa forma de traballar. Complementariamente ao traballo cooperativo, os docentes proporcionaremos tarefas e ensinanzas a cada un dos alumnos en función das súas capacidades e necesidades.
- Traballo sobre a interdisciplinariedade: abordaranse contidos doutras áreas así como levar a cabo un traballo autoavaliativo: nas tarefas individuais, así como nas colectivas, será o propio alumno e alumna quen revise e avalíe a súa produción na busca de erros e de mellora comunicativa.

Con respecto á literatura fomentaremos o hábito lector, para o que se conta co momento lector diario, así como o recollido no proxecto lector do centro. A exposición de ideas colectivas ou individuais requirirá un desenvolvemento competencial no manexo de aplicacións TIC que con texto, gráficos, imaxes... Como poden ser Pixton, ou Canva por exemplo.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Caderno de aula.
Material e recursos para facer entrevistas (equipos de gravacións, material para elaboración das enquisas...).
Ordenadores.

As primeiras sesións durante a primeira avaliación desenvolveranse na aula habitual, convenientemente equipada cun encerado dixital e outro tradicional, dispoñendo o alumnado de pupitres individuais, o que facilitará os necesarios cambios na súa distribución para o traballo grupal. Parte das sesións serán levadas a cabo na aula de informática onde os grupos buscarán a información correspondente e comezarán a redactar as súas propostas.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Segundo a orde do 9 de xuño de 2016 ao inicio de curso realizarase unha avaliación inicial para axustar a acción pedagóxica ás características e necesidades do alumnado.

Así, a avaliación inicial ao comezo de curso terá unhas funcións concretas:

- Achegar información sobre o contexto escolar do grupo: profesorado, recursos, posibilidades de interacción con

otros grupos, coordinación, medidas de atención, métodos,...

- Obter datos relacionados co entorno socio-familiar do alumnado que poidan incidir no seu desenvolvemento escolar.
- Definir concretamente a intervención educativa a desenvolver priorizando aqueles aspectos que se amosaron deficitarios
- Concretar estratexias de aprendizaxe que permitan unha intervención máis eficaz, ademais de servir de referente para contrastar os avances que se vaian obtendo ao longo dos procesos de aprendizaxe e ensino desenvolvidos.

Para isto dedicaremos os primeiros días e basaras en:

- Realización dunha serie de cuestións individuais para observar o nivel de comprensión e expresión oral.
- Realización dun texto ditado manuscrito, para avaliar a súa concentración e corrección escrita, incluída a ortográfica.
- Elaboración dun texto manuscrito para avaliar a súa capacidade de redacción, a correcta separación de palabras. Avaliarase tamén a correcta ortografía.
- Valoración de distintos aspectos gramaticais traballados anteriormente.
- Valoración dun texto literario escrito explicando as razóns, e expresando a idea principal do texto, así como algunha figura literaria empregada no mesmo.
- Revisión dos informes de fin de ciclo sobre cada un dos alumnos e alumnas. Tamén no seu caso, dos informes de alumnado con área non superada no ciclo anterior.

A partir destas anotacións centrarémonos o punto de partida específico para cada alumno/a.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	30	40	30	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Ao longo das 9 unidades didácticas deste programa aparecen secuenciados e desenvolvidos os seguintes criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe, que serán os referentes para avaliar o grao de consecución das competencias e dos obxectivos, segundo o regulado no artigo 13 do Decreto 105/2014 e no a Orde do 9 de xuño de 2016.

Por outra banda, os criterios de cualificación coas súas respectivas porcentaxes, que se terán en conta nestas unidades didácticas, serán 15% traballo autónomo, 15% traballo en equipo, 10% participación, esforzo e actitude ante a materia. , 60% as probas.

Os procedementos a empregar serán: observación sistemática, análise da produción, probas, cuestionarios abertos ou pechados, intercambios orais ou gravacións e análises.

Con carácter xeral, determinaranse os criterios de cualificación en cada unidade didáctica, en función das porcentaxes asignadas. Haberá unha proba escrita nunha das últimas sesións de cada UD, cuxa nota acadará a porcentaxe correspondente.

As táboas de indicadores terán referencia a diferentes actuacións, relacionadas coa obtención de información sobre o grao de aprendizaxe adquirido. Así, terase en conta diariamente:

Tarefas realizadas en tempo.

Calidade dos traballos en función da idade, e tendo como mínimo o principio de claridade e corrección.

Participación activa e positiva nas tarefas colectivas.

Uso dunha linguaxe adecuada, e respectuosa coas diferencias.

Todos estes indicadores recollidos nos cadernos de control do profesor, sumarán puntuación ata acadar a porcentaxe

correspondente.

Ao final de cada trimestre, unha vez avaliadas as catro unidades didácticas, obterase a media das catro, e darán a nota da avaliación.

Criterios de recuperación:

No caso de que un alumna/o non realice as tarefas asignadas ou non coopere adecuadamente no grupo de traballo dificultando o desenvolvemento do proxecto, terá que realizar tarefas específicas e pautadas para traballar diferentes aspectos relacionados con este proxecto.

A nota calcularase en función a unha rúbrica na que se avalían distintos aspectos tales como presentación da tarefa, orde...

A nota da dita rúbrica representará a nota da avaliación parcial correspondente.

6. Medidas de atención á diversidade

Aínda admitindo os patróns de desenvolvemento propios do alumnado de 6º de Educación Primaria, a atención á diversidade afecta a todo o alumnado do grupo clase, xa que cada alumno presenta características e necesidades, estilos e ritmos de aprendizaxe, motivacións e intereses, situacións sociais e culturais diferentes. Neste centro educativo as medidas de atención á diversidade levaranse en coordinación entre o equipo docente do alumnado, o Departamento de Orientación e o equipo directivo.

Para levar a cabo a atención diversidade do alumnos e alumnas neste grupo de 6º de Educación Primaria teremos en conta:

-Conta coa dispoñibilidade de profesorado necesaria e precisa en función das dificultades atopadas de cada grupo. Aproveitarase para reforzar contidos nos que presentan dificultades os alumnos e alumnas.

-Os especialistas de PT ou AL de ser o caso, e se así o determina o Departamento de Orientación.

-A forma de traballo por equipos de maneira colaborativa permite asignar funcións acordes coas capacidades de cada quen, fomentando a formación entre iguais, pola que os máis capaces axudan aos que teñan dificultades.

- Cos recursos dixitais conseguiremos que cada alumno ou alumnas realice tarefas graduais e moduladas acorde ás súas capacidades, podendo ampliar coñecementos ou centrarse en aspectos máis puntuais e que sexan capaces de realizalas.

-Durante o proceso no que os alumnos/as realizan as tarefas en grupos, prestará especial atención ao alumnado con máis dificultades.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - Comprensión da Lectura		X	
ET.2 - Expresión Oral e Escrita	X		X
ET.3 - Comunicación Audiovisual		X	X
ET.4 - Competencia Dixital		X	X

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.5 - Fomento da Creatividade, do Espírito Crítico e Científico	X	X	X

Observacións:

No deseño de actividades á hora de traballar en grupo:

- Fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.
- Fomentaranse as medidas para que o alumnado participe en actividades que lle permitan afianzar o espírito emprendedor y a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo/a e o sentido crítico.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Participación na semana cultural.	Difusión informativa do proxecto.	X	X	X

Observacións:

Presentación no concello e difusión mediática da proposta (dar unha rolda de prensa ou enviar unha nota de prensa co proxecto e coa proposta asociada).

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adecuación do nivel de dificultade ás necesidades do alumnado.
Adecuación á temporalización das unidades didácticas.
Metodoloxía empregada
Participación activa de todo o alumnado.
Utilización de distintas estratexias metodolóxicas en función das unidades didácticas.
Utilización dos distintos instrumentos de avaliación.

Medidas de atención á diversidade
Toma de medidas de atención á diversidade para atender ao alumnado con NEAE no deseño das actividades.
Eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Apoio e implicación por parte das familias no traballo do alumnado.

Descrición:

Estes indicadores de logro pretenden avaliar aspectos como a adecuación da proposta educativa ás características do grupo, a idoneidade das metodoloxías empregadas en cada momento, o grao de participación de alumnado e familias no proceso de ensino ou a adecuada resposta ás necesidades específicas do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A avaliación é o conxunto de actuacións previstas no deseño curricular mediante as cales se pode axustar a acción pedagóxica ás características e necesidades do alumnado. A avaliación será continua e global e terá en conta o avance en todos os ámbitos. Esta centrarase tanto na aprendizaxe do alumno, como nos procesos de ensinanza e na propia práctica docente. Levarase a cabo en tres momentos: inicial (determinación dos coñecementos previos do alumnado e organización da propia práctica docente), continua ou procesual (avaliando datos ao longo do proceso) e final.

Realizaráanse ás modificacións necesarias no referido aos contidos, á metodoloxía, ou ao deseño dos mínimos esixibles, de tal xeito que con cada unha das avaliacións parciais, poidamos adaptar con máis exactitude a nosa tarefa diaria en cada unha das unidades didácticas. Desta forma poderanse realizar variacións no calendario según o número de sesións de cada unha das unidades didácticas, así como a adaptación das mesmas, tanto dunha forma xenérica como para alumnado específico.

No final de curso será fundamental ter en conta os indicadores de logro, tanto referidos á práctica docente como ao deseño curricular, para obter conclusións adecuadas para o próximo curso escolar.

En cada avaliación haberá un informe sobre este proceso na área, que será enviado á Xefatura de Estudos, para elaborar un informe xenérico sobre o proceso educativo en tódalas áreas e niveis. As incidencias de seguimento quedarán rexistradas no apartado propio desta aplicación PROENS.

9. Outros apartados